

**Concursul de promovare în funcția de judecător la Înalta Curte de Casație și Justiție
Sesiunea aprilie – septembrie 2023**

Comisia de evaluare pentru Secția contencios administrativ și fiscal

RAPORT DE EVALUARE

Întocmit în temeiul dispozițiilor art. 14 alin. (8) din Regulamentul privind concursul de promovare în funcția de judecător la Înalta Curte de Casație și Justiție, aprobat prin Hotărârea Secției pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii nr. 1057/06.04.2023, în urma evaluării hotărârilor judecătorești redactate de către candidat:

CANDIDAT: COD 1027

I. Documentele supuse evaluării:

- 30 de hotărâri judecătorești redactate de către candidat, transmise în condițiile art. 12 alin. (8) din Regulamentul de concurs;
- 10 hotărâri judecătorești redactate de către candidat și comunicate de acesta în procedura de înscriere la concurs, conform art. 5 alin. (7) din Regulamentul de concurs;

II. Explicații solicitate candidatului de către comisia de evaluare:

- a) **Explicații solicitate candidatului:** nu este cazul
- b) **Răspunsul candidatului cu privire la explicațiile solicitate:** nu este cazul
- c) **Argumentele pentru care au fost reținute sau înlăturate susținerile candidatului:** nu este cazul

II. Sesizări sau observații primite din partea opiniei publice:

- a) **Sesizări sau observații primite din partea opiniei publice, care se referă la criteriile de evaluare:** nu este cazul
- b) **Sesizări sau observații primite din partea opiniei publice al căror conținut excede prevederilor art. 12 alin. (11) din Regulamentul de concurs:** nu este cazul
- c) **Argumentele pentru care au fost reținute sau înlăturate sesizările sau observațiile opiniei publice:** nu este cazul

IV. Criteriile de evaluare și punctajele acordate

a) Capacitatea de analiză și sinteză

Punctaj acordat - 6 puncte

Motivare:

Candidatul are, în general, o bună capacitate de analiză.

De asemenea, capacitatea de sinteză este valorificată, dar tehnica de redactare este discutabilă în unele hotărâri: atunci când expune cererile și apărările părților, candidatul nu arată și motivele pe care se sprijină acestea, nici măcar succint. Acestea sunt însă indicate în cadrul raționamentului propriu al instanței, astfel că nu se poate stabili dacă cele indicate de candidat sunt și singurele motive (argumente) ale recursului susținute de partea care l-a declarat (hotărârea nr. 1 depusă de candidat).

Tot astfel, în hotărârea nr. 2, depusă de candidat, considerentele primei instanțe sunt redactate pe larg, în timp ce susținerile din recursuri și din întâmpinare nu sunt expuse deloc în partea expozitivă, fiind doar menționată formularea acestora și enumerate solicitările părților - „*Împotriva acestei sentințe, au declarat recurs, pe de o parte, reclamantul A și, pe de altă parte, reclamantul Primarul B și B, fiecare solicitând admiterea recursului, casarea hotărârii atacate, și, în urma rejudecării pricinii, admiterea acțiunii, așa cum a fost formulată de fiecare în parte. Au invocat motivul de casare prevăzut de art. 488 alin. 1 pct. 8 C.pr.civ. Intimata-pârâtă D a formulat întâmpinare, prin care a solicitat respingerea celor două recursuri ca nefondate. Recurentul-reclamant A a depus răspuns la întâmpinare, prin care a combătut apărările intimitei-pârâte și a reiterat susținerile din propriul recurs. Intimata-pârâtă D a depus la dosar și concluzii scrise*”.

Similar, la hotărârea nr. 13 selectată de comisie, susținerile părților sunt arătate, ca motivare, în argumentația proprie a instanței, ceea ce împiedică verificarea faptului că toate aceste argumente invocate de parte au trecut prin filtrul instanței.

La hotărârea nr. 15 selectată de comisie, susținerile părților nu sunt redactate pe larg în partea expozitivă, ci doar cererile acestora, în timp ce considerentele ICCJ, care a trimis spre rejudecare unul dintre capetele de cerere, sunt prezentate sintetic.

În unele hotărâri există o disproporție evidentă între expunerea conținutului recursului și expunerea poziției părții adverse, care este redată într-o frază sau doar precizată, fără sintetizarea motivării.

Spre exemplu, la hotărârea nr. 3 depusă de candidat, se observă aceeași tehnică de redactare. În partea expozitivă nu sunt prezentate deloc susținerile recurenților - „*Prin sentința nr. Tribunalul a admis cererea de chemare în judecată. Împotriva acestei sentințe au declarat recurs pârâtul Consiliul Local al Comunei S. și consilierii locali A, B, C, D, E, solicitând admiterea recursului, casarea hotărârii atacate și trimiterea cauzei spre*

rejudicare. Au invocat motivele de casare prevăzute de art. 488 alin. 1 pct. 5 și 8 C.pr.civ. Intimatul-reclamant a formulat întâmpinare, prin care a invocat excepția lipsei calității procesuale a recurenților, iar pe fond a solicitat respingerea recursului ca nefondat. Recurenții nu au depus răspuns la întâmpinare”.

Sușinerile recurenților sunt însă prelucrate și sintetizate în cuprinsul motivării, anterior analizei efective a instanței. Poziția intimatului nu este însă expusă, procedându-se direct la analiza excepțiilor invocate.

Tot astfel, la hotărârea 16 selectată de comisie, în partea expozitivă sunt rezumate considerentele primei instanțe. Raportat la susținerile părților se menționează doar că „Împotriva acestei sentințe a declarat recurs pârâta Autoritatea Națională pentru Cetățenie, solicitând admiterea recursului, casarea hotărârii atacate și, pe fond, respingerea acțiunii ca neîntemeiată. A invocat motivul de casare prevăzut de art. 488 alin. 1 pct. 8 C.pr.civ. Intimata-reclamantă a formulat întâmpinare, prin care a solicitat respingerea recursului ca nefondat”, pentru ca susținerile recurenței să fie prezentate sintetic în motivare. În lipsa expunerii, măcar sintetic, și a susținerilor intimatei, se poate crea impresia neanalizării acestora.

Or, conform Regulamentului de evaluare a activității profesionale a judecătorilor, expunerea poziției pârâtului față de acțiune ar trebui prezentată rezumativ, în ceea ce privește elementele de fapt esențiale și cu semnificație juridică, pentru a se respecta principiul egalității armelor, componentă esențială a dreptului la apărare, ca premisă a respectării principiului contradictorialității.

Există însă și hotărâri, în general cu grad de complexitate redus, în care există o bună capacitate de analiză și sinteză, susținerile părților fiind sintetizate (hotărârile 11, 12, 14, 17, 18, 20 selectate de comisie).

Din contră, în unele hotărâri sunt și părți în care capacitatea de sinteză nu este pe deplin valorificată. La filele 2-3 din hotărârea 29 selectată de comisie este expus conținutul rezoluțiilor Inspecției Judiciare fără a exista o reală sintetizare.

În ceea ce privește capacitatea de analiză, în cazul hotărârilor pronunțate în recurs, aceasta este la rândul ei afectată de faptul că din cuprinsul hotărârii nu se poate desprinde obiectul inițial al investiției acesteia.

Astfel, candidatul nu valorifică dispozițiile art.499 Cpc și preia aproape integral considerentele hotărârilor atacate și motivele de recurs, cărora le răspunde în mod direct, fără a efectua o minimă introducere în cadrul procesual al litigiului care să faciliteze înțelegerea obiectului acestuia.

Analiza este adecvată și în hotărârile selectate de comisie, în general de complexitate mai redusă, chiar dacă acestea au impus în mai mică măsură contribuția candidatului, multe dintre le fiind redactate prin utilizarea parțială a unor șabloane adaptate la situația de fapt (hotărârile 13, 16, 23 selectate de comisie) sau necesitând o analiză simplistă, dată fiind complexitatea redusă a cauzelor sau pronunțarea asupra unor excepții procesuale (hotărârile 3, 11, 14, 19, 22 etc.).

b) Coerența în exprimare

Punctaj acordat - 8 puncte

Motivare:

Hotărârile sunt redactate în general într-un stil coerent și îngrijit.

Cu titlu de excepție, au fost identificate și situații în care, deși exprimarea este coerentă, există unele paragrafe mai lungi, cu fraze înșiruite care îngreunează lectura hotărârii. (hotărârile 13, 15 selectate de comisie)

Totodată, în anumite locuri, pentru un plus de coerență se simte nevoia folosirii mai dese a alineatelor noi (de exemplu, la fila 7 din hotărârea 15 selectată de comisie, la fila 2 din hotărârea 16 selectată de comisie, la hotărârea 19 selectată de comisie).

c) Argumentația din punctul de vedere al clarității și logicii

Punctaj acordat - 8 puncte

Motivare:

Considerentele hotărârilor sunt în general formulate într-un mod clar și logic.

Tehnica de redactare este bună, argumentarea este corectă și coerentă din punct de vedere al logicii, iar raționamentul este cursiv, facil de urmărit.

În unele cazuri, cursivitatea raționamentului este puțin afectată de utilizarea unor fraze foarte lungi, cum este cazul în următorul exemplu: *„Din perspectiva oportunității realizării obiectivului de investiții litigios, reclamantele, deși susțin că ar exista studii și expertize externe ce ar fi constatat „numeroase” neregularități ale proiectului, invocă în concret un singur astfel de studiu, cel realizat de Banca Europeană de Investiții în iulie 2021, intitulat „Analiza viabilității socioeconomice a tronsonului 2 (Tokyo – aeroport) al metroului M....” (fila 115 și urm.), care, este adevărat, a concluzionat în sensul că proiectul nu este rentabil din punct de vedere social și economic, ceea ce nu permite însă, cel puțin la simpla pipăire a fondului cauzei pe care instanța este îndreptățită să o efectueze în acest cadru procesual, să se considere că în mod vădit Guvernul ar fi acționat cu exces de putere în evaluarea oportunității realizării investiției, câtă vreme, fiind vorba despre o lucrare de interes public, rata de rentabilitate economică nu poate fi considerată determinantă în calculul de oportunitate, iar aspectele sociale actuale avute în vedere de realizatorii studiului, precum densitatea redusă a populației și a locurilor de muncă în perimetrul ce ar urma să fie deservit de noua magistrală de metrou, nu exclud anumite direcții de dezvoltare pe care Guvernul ar urmări să le imprime zonei”. (filele 6-7 din hotărârea 20 selectată de comisie)*

d) Încuviințarea sau înlăturarea argumentată a cererilor părților prin raportare la probe, principii și reguli de drept

Punctaj acordat - 7 puncte

Motivare:

În general hotărârile sunt argumentate în mod temeinic prin raportare la reguli de drept și principii, deși complexitatea redusă a unora dintre hotărârile din portofoliul candidatului face ca argumentația să fie una succintă, nu foarte elaborată.

Cităm, cu titlu de exemplu:

Înlăturarea argumentelor părților este făcută de fiecare dată justificat. Ex.: „Astfel, susținând că nu a fost pusă în întârziere și că nici nu se afla de drept în întârziere în ce privește propria obligație de executare a lucrărilor pentru care au fost reținute penalități, recurenta-reclamantă invocă de fapt noi motive în susținerea pretențiilor formulate prin cererea introductivă, care nu au fost supuse spre analiză instanței de fond, fiind aduse în discuție pentru prima dată direct în recurs, ceea ce este inacceptabil”. (hotărârea 1 selectată de candidat)

„Cât privește argumentul adus de intimata-pârâtă în concluziile scrise, în sensul că printr-o interpretare a legii precum cea avansată de recurenții-reclamanți ar fi discriminată în raport cu un bărbat născut în februarie 1955, a cărui vârstă standard de pensionare este de 65 de ani, astfel că s-ar putea înscrie la concurs și ar putea ocupa funcția de manager de spital până la 65 de ani, nu doar până la 60 de ani, ca în cazul său, Curtea reține că intimata-pârâtă s-a pensionat la cerere pentru limită de vârstă în condițiile Legii pensiilor, alegând ea însăși să se prevaleze de acest tratament de favoare instituit de lege în beneficiul femeilor și renunțând așadar, implicit, la posibilitatea de a pretinde să fie tratată similar bărbaților. Intimata-pârâtă nu poate alege să invoce egalitatea de gen doar când consideră că este în beneficiul său, respectiv pentru a putea ocupa o funcție de conducere până la 65 de ani, când ea însăși a ales să profite de posibilitatea conferită de lege de a se pensiona la 60 de ani, beneficiind de astă dată de discriminarea pozitivă, ope legis, a femeilor, în raport cu bărbații aflați în aceeași situație.” (hotărârea 2 selectată de candidat)

”Admițând, așa cum s-a arătat în precedent, justetea susținerilor recurentei conform cărora existența termenului de 5 luni pentru stabilirea primului termen în vederea soluționării cererii nu exclude acordarea unor termene ulterioare, Curtea constată că, în cauză, recurenta nu a prezentat, nici în fața primei instanțe și nici în recurs, o justificare pentru întârzierea înregistrată în soluționarea cererii intimatei-reclamante, cu excepția referirilor la volumul mare de activitate al autorității”. (hotărârea 16 selectată de comisie)

„În final, în ce privește faptul că plângerea penală litigioasă a rămas nesoluționată, această împrejurare nu este imputabilă DIICOT, căci nu rezultă, iar reclamantul nici nu susține de altfel, că faptele sesizate erau de competența acestei structuri și, în orice caz, este o chestiune care excedează obiectul cauzei, limitat, așa cum s-a arătat, la analizarea din perspectiva eventualei angajări a răspunderii disciplinare a activității DIICOT de emitere a celor trei adrese de răspuns din perioada decembrie 2020 – mai 2021 menționate în sesizarea disciplinară”. (hotărârea 19 selectată de comisie)

Înlăturarea cererilor părților se face alteori implicit, însă fără a lăsa impresia că argumentarea este incompletă. (hotărârile 11, 15 selectate de comisie)

Cu toate acestea, întrucât, așa cum s-a arătat la punctul a), în unele hotărâri nu sunt redată susținerile părților decât în partea de considerente proprii ale instanței, iar în altele poziția părții adverse este doar precizată, fără o sinteză a argumentelor acesteia, este greu de precizat dacă toate susținerile acestora au fost analizate sau nu.

e) Argumentarea coerentă și corectă din punctul de vedere al logicii juridice

Punctaj acordat - 7 puncte

Motivare:

Hotărârile analizate sunt, în general, motivate de o manieră clară, respectă regulile logicii juridice, iar argumentația care a condus la adoptarea soluției se poate identifica cu suficientă ușurință.

Există numeroase hotărâri în care raționamentul candidatului este mai puțin dezvoltat, date fiind lipsa complexității și caracterul repetitiv al acestora (hotărârile 3, 11, 13, 14, 16, 19, 22, 23 selectate de comisie).

Două curențe, semnalate și la punctele anterioare, fac însă dificil de urmărit, pe alocuri, raționamentul juridic al candidatului: neidentificarea obiectului cererii în hotărârile de recurs și faptul că în multe cazuri nu este redată poziția părților în partea expozitivă.

f) Evitarea expunerii și detalierii aspectelor nerelevante în motivare

Punctaj acordat - 9 puncte

Motivare:

În general, hotărârile nu cuprind detalii nerelevante, dar în partea de motivare efectivă sunt citate uneori extensiv texte de lege sau paragrafe din jurisprudență, deși doar o parte din acestea sunt relevante.

La fila 5 din hotărârea 18 selectată de comisie este redat un extras destul de semnificativ ca întindere din Nota de fundamentare a hotărârii de guvern atacate, fără o prelucrare a acesteia.

g) Redactarea dispozitivului într-o formă clară, concisă, aptă de a fi pusă în executare

Punctaj acordat - 10 puncte

Motivare:

În general, dispozitivul este redactat într-o formă clară, concisă, aptă de a fi pusă în executare.

h) Analiza și interpretarea probelor administrate

Punctaj acordat - 7 puncte

Motivare:

Hotărârile analizate de comisie nu conțin în general o analiză și interpretare complexă a probelor, dat fiind fie stadiul procesual în care au fost pronunțate (recurs, revizuire, contestație în anulare), în care sunt supuse analizei chestiuni de drept, nu și situația de fapt, fie pronunțarea pe o excepție procesuală, fie lipsa de complexitate a litigiilor.

În unele hotărâri se valorifică probele administrate în fața primei instanțe.

Cităm, cu titlu de exemplu:

„Tribunalul s-a raportat, așa cum a semnalat recurenta-pârâtă, susținerile sale fiind validate de actele dosarului, în ce privește prima tranșă de penalități, la o factură din 19.10.2015, deși în realitate aceasta a fost restituită executantului, fiind emisă o nouă factură pentru lucrările respective la 26.10.2015, iar în ce privește cea de-a doua tranșă, a avut în vedere data acceptării situației de lucrări, reținând că ar fi fost 17.12.2015, deși în realitate aceasta a fost 15.12.2015”. (hotărârea 1 depusă de candidat)

„Din analiza dovezilor de îndeplinire a procedurii de citare a recurentului-pârât în fața Tribunalului pentru termenele de judecată acordate în cauză, se constată că toate acestea, inclusiv dovada de comunicare a cererii de chemare în judecată, poartă ștampila Primarului Comunei S., actele de procedură fiind primite fie de primar, fie de consilierul personal al acestuia”. (hotărârea 3 depusă de candidat)

În hotărârea 19 selectată de comisie au fost analizate și interpretate înscrisurile depuse la dosarul cauzei: „Coroborând aceste relații emanând de la DIICOT, Curtea reține că plângerea penală litigioasă (f. 41) nu a fost înregistrată la structura de parchet căreia i-a fost adresată, fiind transmisă prin poștă, și care a recepționat-o la data de 31.05.2017, potrivit confirmării de primire depuse la dosar”. (fila 46)

i) Modul în care a fost respectată jurisprudența Curții Constituționale, a Înaltei Curți de Casație și Justiție, a Curții Europene a Drepturilor Omului și a Curții de Justiție a Uniunii Europene, atunci când este cazul;

Punctaj acordat - 7 puncte

Motivare:

Jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție și a Curții Constituționale, ca și jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene și cea a Curții Europene a Drepturilor Omului sunt valorificate în mod pertinent de către candidat, chiar dacă referirile la această jurisprudență sunt rare.

Lipsa reperelor jurisprudențiale este însă parțial justificată de lipsa de complexitate a multora dintre hotărârile din portofoliul candidatului.

La hotărârea 19 selectată de comisie este valorificată jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene în materia deducerii TVA, fiind extrase ideile principale din acestea - „Cum în speță nu s-a contestat îndeplinirea condițiilor de fond pentru exercitarea dreptului de deducere, iar calitatea de persoană impozabilă a furnizorului nu poate fi negată, potrivit jurisprudenței CJUE, doar pentru că acesta nu era înregistrat, conform legii, în scopuri de TVA la momentul tranzacțiilor (Hotărârea din 22 decembrie 2010, Dankowski, C-438/09, punctele 38 și 47), ținând seama totodată că organele fiscale nu au invocat și cu atât mai puțin nu au dovedit că reclamanta ar fi participat la o fraudă sau că ar fi cunoscut ori ar fi trebuit să cunoască faptul că furnizorii săi sunt implicați într-o fraudă, Curtea reține că, de principiu, se impune a i se recunoaște acesteia dreptul de deducere a TVA aferent tranzacțiilor, indiferent dacă prin acestea s-a produs sau nu o pierdere de venituri pentru bugetul de stat, căci, așa cum a statuat CJUE, problema dacă TVA datorat pentru operațiuni de vânzare anterioare sau posterioare privind bunurile în cauză a fost sau nu a fost plătit către trezoreria publică nu influențează dreptul persoanei impozabile de a deduce TVA achitat în amonte (Hotărârea din 6 decembrie 2012, Bonik, C-285/11, punctul 28)”.

Jurisprudența Curții Constituționale este valorificată în hotărârea 4 selectată de comisie. Jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție în materie de salarizare este valorificată în hotărârea 19 selectată de comisie.

j) respectarea termenelor rezonabile de soluționare a cauzelor și de redactare a hotărârilor.

Punctaj acordat - 6 puncte

Motivare:

Judecătorul a înregistrat întârzieri mari la redactarea hotărârilor judecătorești, (în medie 19 zile în 2019, 97 în 2020, 184 în 2021, 204 în 2022, 154 în 2023), în condițiile unor parametri ai activității situați, în general, sub media secției.

Într-un număr nesemnificativ de cauze durata de soluționare a cauzelor a depășit 2 ani. Candidatul a desfășurat activități în materie de unificare a practicii judiciare.

V. Punctaj total: 75 de puncte

Data: 21.08.2023

**Comisia de evaluare pentru
Secția de contencios administrativ și fiscal**

Judecător

Judecător

Prof. Univ. Dr.

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO